

Za kosatkami do norského Tysfjordu

Nápad šnorchlovat v mrazivém fjordu mezi kosatkami se může jevit jako docela extrémní dobrodružství. Ale opravdu stojí za to vrhnout se rovnýma nohama do ledové vody a obdivovat zblízka tato nádherná stvoření. Kde? Stačí jet do Norska.

Ledově mrazivé vody Tysfjordu sahají zdánlivě do nekonečně černých hloubek. Vznášel jsem se ve fjordu tváří pomorenou do vody, na hlavě potápěčské brýle a šnorchl, tělo mi před chladem chránil neopréren. Ve slabém zimním světle, které tady na severu panuje, měla voda jemný žlutý odstín kvalitního čínského čaje, podivně uklidňující pohřební příšeří. Zhluboka jsem dýchal šnorchlem, nedbaje chladu, zatímco silící jihozápadní vítr proháněl na hladině kolem mne malé bílé hřebeny vln. Po několika vteřinách jsem měl pocit, že se v hloubce něco hýbe. Osamocený sled se poněkud zmateně snažil plavat nahoru k hladině. Zakrátko však bylo jasné, že za ním se ve stejném směru pohybuje ještě něco mnohem většího. Strakatý obr, který stoupal jen kousek ode mne, ve mně navodil pocit totální bezmoci. Připadal jsem si jako ten sled. Byla to kosatka dravá.

Loviště sledů

Fjord je hluboký téměř 1000 metrů a od října do půlky zimy se stává dějištěm jedinečné a dramatické migrace. Sledí, ztloustlí po letních hodech na planktonu v bohatém Norském moři, sem připlouvají v miliónech, aby našli úkryt a uchovali si nabytou sílu pro jarní tření. Tysfjord si vybrali kvůli jeho hloubce. Strmé skalní stěny jim navíc poskytují dostatek štěrbín, kde se mohou schovat před zástupy če-

FOTO: WWW.TYSFJORD-TURISTSENTER.NO

kajících predátorů: mořskými ptáky, kosatkami a v neposlední řadě člověkem.

V 70. letech uplynulého století byla populace sledů silně zdecimována nekontrolovaným rybolovem ve vodách kolem Islandu. Situace se ukázala natolik alarmující, že Norsko uvalilo na své rybářské flotily pětiletý zákaz lovu sledů, aby se jejich stavy vzpamatovaly. V současné době Norské moře oplývá podle odhadů více než sedmi milióny tun sledů. Rybáři mají za přísně daných a sledovaných podmínek povoleno vylovit 15 % z celkového počtu. Vedle samotných ryb a rybářů těží ze zvyšující se sledí populace ještě někdo: kosatky. Jejich počet se zvýšil ze zhruba čtyř set na dnešních přibližně tisíc jedinců.

Od skalních kreseb k turistům

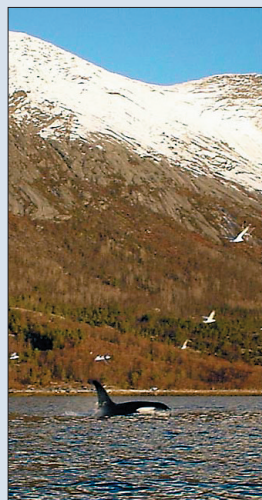
Geir Skogvoll, majitel hotelu Tysfjord Turistsenter, spustil docela úspěšný podnik: safari za kosatkami, pečlivě kon-

trovaný program lodních výletů, který umožňuje turistům vidět zblízka tyto úžasné mořské predátory. „Nevíme jistě, jestli sledí budou do Tysfjordu připlouvat navěky,“ říká. „A rok co rok vědci panikaří, že kosatky se možná neobjeví, ale zatím je na ně, zdá se, spoleh.“ Tak jako mnoho obyvatel

této malé komunity, ležící 350 km severně za Polárním kruhem, má i Geir ke kosatkám ochránářský postoj. „Chceme udržet počet turistů na zvládnutelné úrovni a doufáme, že přilákáme lidi, kteří mají o přírodu opravdový zájem.“

Ačkoliv návštěvy kosatek v posledních letech zrodily tu- ➔

JAK SE TAM DOSTAT

Autor textu cestoval s britskou agenturou Discover the World

tel.: 01737 218802, www.wildlife-encounters.co.uk), ta nabízí příští cestu za kosatkami na listopad 2005 za cenu od 945 liber. Cena zahrnuje zpáteční letenku se Scandinavian Airlines Londýn – Bodo via Oslo, transfery a 3 noci se snídaní v hotelu Tysfjord Turistsenter. Doba letu: Londýn – Oslo 2 h, Oslo – Bodo 1 h 10 min. Z Bodo vede k Tysfjordu 230 km dlouhá silnice.

• Další informace: Tysfjord Turistsenter (tel.: +47 7577 53 70, www.tysfjord-turistsenter.no). Norwegian Tourist Board (tel.: +47 (0906) 302 20 03, www.visitnorway.com).